

УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛОС

політично-економічний орган.

Ціна примірника 20 м. Чвертьрічна передплата разом з оплатою почт. в краю 240 м; за границею разом з оплатою почт. 600 марок, поодиноким числом 50 м. В Америці 2 дол. річно. Адреса Редакції і Адміністрації: Перемишль, вул. Побереже ч. 1.

Оголошення: 50 м. за один петитивний рядок або його місце. — Дрібні оголошення по 15 м від слова. — Некрольоги і матрим. оголошення по 20 м. від слова. Оголош.: більшим друком платиться подвійно.

Перед колядою.

Ще тільки одна зброя осталася нам і одна кріпость.

Наші кріси, наші гармати попали в руки ворога або остали вони на шляхах і степах України. Наше військо, це горде, неугнуте — цягло покотом в могилу, скошене тифом. Це біль, якого забути не можемо, хочби й хотіли, це спомин хвилі, яка несла нам волю, яка так близько була, а яку ми втратили.

Так! Ми втратили ту зброю, яка блиском самим в живій руці живого народу хоронить його від напасти і стоїть на сторожі його державности.

Осталась нам ще тільки одна сила — це школа, одна кріпость — це культура. Коли позволимо на це, щоб нам і її перед нашими очима зруйновано, тоді спокійно можемо сказати собі, що ми не вартуєм називатись народом, та що все те, що з нами твориться як з народом, нам по правді і слушности належить, як рабам з уродження — рабам без чести, без чола, які самі не вміють пошанувати гідности людини в собі.

А це тим більше, що цієї зброї нам ніхто ні спалити, ні знищити не може. Цю кріпость ми тільки самі можемо здвигнути і самі, як нікчемні сини славних предків, звалити, понівечити, собі й своїм дітям на горе.

Тому кожне село, кожне місто, кожна родина, кожна окрема людина в нашому краю повинна старатися, щоби постійно складати певну та не малу квоту на „Рідну Школу“. Особливо ця жертвенність повинна показатись в цілій своїй силі в часі свят Різдва і Нового Року. На заклик „Рідної Школи“ наш народ повинен відповісти не мільоновим а мільярдним даром для українських приватних шкіл. Кожний з нас мусить зложити на цю ціль певну квоту як різдвяний і новорічний дар, який буде знаком приналежности кожного з нас до великої культурної нації. Багата жертвенність наша на „Рідну Школу“ буде чином, який

стверджувати-ме, що святкуюча сім'я є духово звязана з минулими поколіннями, що засідаючи до стола, ділились кутею, співали коляди і складали по старому звичаю почесний дар колядникам.

І цього року в кождім нашім селі, в кождім місті повинна відбутись коляда на „Рідну Школу“, а кожда хата вже тепер повинна відкладати поважну суму на цю коляду, по звичаєвому закону, який зберігається в нас споконвіку. І цею колядою на високу, благородну народню ціль доконаємо великого діла — не дозволимо нашим дітям кривити душею в чужій школі.

З гарячим зазивом звернулось Укр. Педагогічне Товариство в 40-літній ювілей свого існування до нашого громадянства о жертви на „Рідну Школу“. Громадянство зложило мало — що понад оден мільон — отже суму, яка ледви вистарчає, щоби покрити видатки на пів місяця.

Не хочемо розбирати причин, чому так мало зібрано. Тепер повинні ми ратувати нашу народню честь і в ім'я нашої будучности постаратись, щоб лихо направити. І тому клич: „Коляда на Рідну Школу“ повинен стрілою облетіти наші села і міста. А кожда місцевість повинна старатись, щоб коляда випала в неї як найбагатша.

А щоби коляда випала як слід, треба щоби задалегідь приготався до сівугурт молодих громадян, чи громадянок даної місцевости. Цей гурт не повинен минати ні одної хати. Коли місцевість є більша, тоді треба зложити кілька гуртків. Всі гроші треба раз відслати чеком або переказом до „Рідної Школи“ у Львові, ринок 10. з зазначенням, що це коляда на „Рідну Школу“ з такого то а такого села.

Найбільшим ворогом для кожного народа є він для себе сам але й найбільшим приятелем, коли знає, яких позицій має боронити.

А позицією, яка ріпає про долю цілих поколінь, є рідна школа.

Нуте, до праці!

Читайте і ширіть „Український Голос“!

В Імени Річипосполитої Польської!

Суд Окружний в Перемишлі, як трибунал для справ пресових орік на підставі §§ 489 і 493 п. к. 1) що зміст артикулу уміщеного в ч. 47. виходячої в Перемишлі періодичної часопису „Український Голос“ з дня 20. падолиста 1921. під заголовком „Вольшевицький конгрес“ в уступах: а) від слів „До чого одначе“ до слів „найкраще отсей“; б) від слів: „Як бачимо“ до слів „духовенства спеціально“; с) від слів „Подаване польськими“ до слів „мури катедри св. Юра“; д) „від слів „Ось так родяться“ до слів „большевицького сторожа“; е) від слів „Цей фактичний стан“ до слів „атакованого польською пресою“; ф) від слів „На основі цих фактів“ до слів „національного життя“; г) від слів „В світлі цього представлення“ до кінця артикулу, містять знамена з § 65а) з. к. 2) що конфіскація цього числа часопису „Український Голос“ є оправдана. 3) що розповсюдження згаданого артикулу є заборонене.

Заравом поручається Редакції часопису „Український Голос“, по мысли § 20 устави пресової, щоби зміст сего оречення на першій стороні найблизшого числа свого часопису без причин умістила.

Суд окружний в Перемишлі, Відділ VI.
дня 27. падолиста 1921. (Підпис нечиткий.)

Східна Галичина.

Віденські часописи доносять, що відповідно до ухвали Союзу Народів — Найвища Рада вже в січні розпочне наради над правно-державним становищем Сх. Галичини. Тому-то і Уряд ЗУНР вистав в падолисті секретаря закор. справ Др. Костя Левицького до Парижа і Лондону, щоби французькому і англійському уряду предложив бажанне українського населення Сх. Галичини. Як відомо, польські газети донесли були, що англійській уряд дав приказ Др. К. Левицькому виїхати з Лондону. Це очевидна брехня. Уряд ЗУНР не тільки, до заперечує цю безглузду брехню але стверджує, що Др. К. Левицький стрітвся в Парижі і Лондоні з прихильністю міродайних політиків, котрі прийняли до відома заяву Др. К. Левицького.

Польські політики знають теж, що справа Сх. Галичини зближається до своєї розвязки. Причини міжнароднього характеру, які дотепер зволкали розвязку Сх. Галичини, одна за другою відпали та уступають на бік до решти. Тому то польські газети дуже несупокійні, що дня пускають в світ нові брехні, аби збити нас з пантелику. Перед веде газета, друкована українською мовою. „Рідний Край“, якої з наших людей ніхто не чи-

ОЛЕГ ВІЦІЙ.

Сон святомиколаївської ночі.

Тюрма. Всі тюремні казамати наповнені мучениками за віру в людські права свого народа й за горячу любов до своєї безталанної Неньки.

Як перших християн вилонювано по всіх сторонах римської держави яко державних зрадників, та наповнювано ними тюрми, а відтак на втіху й радість дикої, поганської товпи гнано їх на страшні муки, так і отсих мучеників половлено по всіх усюдах нещасної країни, та запроторено у тюрму на муки, на зрорадісну й дико втіху безсердечного поспільства.

Як колись погани завзялися стерти з лица землі ім'я християнське, та гонили й мучили в першій мірі християнських провідників, так і новітні нерони напустилися стерти з лица землі найдорожче ім'я обездоленого народа, та в першій мірі задумали вигубити його геройських провідників, найкращих його синів, сам цвіт народа.

Ніч св. Миколая. Нашим перетомленим мученикам снилися як-раз золоті сніг з їх діточих літ, як то їм св. О. Миколай все приносив красні подаруночки. І як-раз у хвилі тих золотих снів

являється кождому з них св. Отець Миколай у своїй небесній постаті з ангельською добротою в очах.

І дивиться на них своїм печатливим батьківським зором. Бачить їх помарнілі, пожовклі тіла, обезсилени в наслідок тюремних злиднів. Але от у їх серцях добачив щось іншого, добачує там не змарновані, а повним блеском ясніючі свої дари з попередних літ: бачить, як там у серцях тих народних жертв блистять наче світлий діамант тверда, непохитка віра в силу, могутність і правду свого народа, бачить, як у тих многострадальних серцях горить сильний жар любови до своєї Неньки.

І тішиться небесний Святитель, що ті його дари не то, що не змарніли, але навпаки на причуд розвилься і видають прекрасні овочі.

І ось тепер знов виймає Він з своєї небесної скарбниці по одному небесному подарункові й вкладає його кождому мученикові у серце. І вмість у всіх серцях побіч світлої віри й жаркої любови пречудно заясніла золота надія на скоре й повне здійснення їх молодечих мрій, їх недавніх аусиль і сердечних змагань.

І всім мученикам до сну сеї ночі навязує тепер небесний Святитель події з послідних гонень

християн. От бачуть наші мученики, наче на яві як лютяться, знущаються поганці надхристиянами, немовби кінець світа зближався — кругом неправда і неволя; та се вже послідні, хоч люті й страшні знущання. Ось на небі зявляється знак терпіння й саможертви, святий знак з Голгофти. Довершилося! Завершилися страдання божих дітей. Відчинилися тюремні двері; тисячі-мільони християнських мучеників виходять на свободу знак терпіння й страшної жертви стає знаком славної побіди. Словами:

„Бо нема нічого неможливого у Господа сил.“ — закінчує небесний Святитель сон святомиколаївської ночі —

А вранці, як у тюремних казаматах пробудилися наші мученики, то хоч їх лица помарніли, однак їх очи сяли якоюсь надзвичайною радістю; а за хвилю ціла тюрма потрясалася від грімкої пісні:

О, хто, хто Миколая любить,
О, хто, хто Миколаю служить,
Той не буде ошуканий,
Ні на вік врагам відданий.

Миколає, Миколає! —

Злотське, 1921.

час. Служить вона на те, аби на неї могли по-кликуватись польські газети, що нібито вона є виразом політичної думки українського населення. Отже цей „Рідний Край“ доносить про якісь польсько-українські переговори, про якусь укр. делегацію у Варшаві, то знов про Др. Володимира Бачинського, Др. Степана Барана Др. Леся Кульчицького і Др. Альфреда Говикевича, які нібито ведуть переговори. Що до Др. Леся Кульчицького, то він ніколи активною політикою не займався і не займається; він фінансист і тільки в тім напрямі працює. Так само і Др. Говикевич, Щож до Др. Барана, то його саме в день донесення про переговори арештовано під закидом державної зради. Др. Бачинський вже раз прилюдно оповістив, що всякі поголоски про його подорож до Варшави — це нікчемна брехня, а такою-ж брехнею є і найновіше донесення „Рідного Краю“. Цей часопис з рештою щодня опльовує наші змагання до волі, радується кожною нашою невдачею. Ми про це ніколи не згадуємо, бо укр. незалежна преса з „Рідним Краєм“ ніколи не запускається в полеміку. Колиж ми нині про него згадуємо, то тільки на те, щоб перестерігти польське громадянство перед безлічними брехнями „Рідного Краю“.

І тому ще раз стверджуємо, що ніхто з галицьких Українців не тільки, що не веде ніяких переговорів з Поляками, але не має навіть права запускатися в них. До того покликані тільки уповноважені чинники, яких тепер нема в краю і які в вересні відкинули пропозиції до польсько-українських переговорів. Тому, колиб хто розсівав видумки про переговори, того треба вважати звичайним провокатором.

З рештою наше громадянство дуже добре знає, що справа Сх. Галичини є справою міжнародною і тільки на міжнародній арені може бути вирішена доля нашого краю. Це стверджує жидівська „Хвіля“ і додає, що справа Сх. Галичини прийде під раду зараз по полагожденню справи Виленщини, около 15. січня. Тому то польський уряд і сойм щоби виминути рішення Найвищої Ради, докладають всіх сил аби в „себе в дома“ полагодити справу Сх. Галичини, Польський прем'єр Поніковскі займається дуже ревню справою Сх. Галичини. Переслухав він ріжних „знавців“ цього краю, як Мадейського і Левенгерца, а останніми часами, по донесенню „Часу“ візав до Варшави ще одного знавця архієпископа Більчевського. Але цей відказався і повідомив Поніковського, що його думки про Сх. Галичину є такі самі, що вірменського архієпископа Теодоровича. Як Поніковскі хоче дійсно „розв'язати“ справу Сх. Галичини при допомозі Теодоровича, то з певности справу ще гірше помотає.

Далі доносить „Хвіля“, що і міністри Скірмонтові справа Сх. Галичини не дає спати. Він виготовив вже навіть плян „автономії“ і хоче його завезти до Парижа і Лондону, аби дістати на него згоду Франції і Англії. Тому дав приказ польським послом в Парижі і Лондоні, щоб винохали в французьким і англійським міністерстві справ заграничних, чи годяться вони на приїзд міністра Скірмунта.

„Сим побідиши“.

Дуже важну справу порушив „Укр. Гол.“ під тим заголовком.

Ми бачимо в нашому народньому життю нову появу: „гиндель“. Ми покинули упередження наших пращів козаків до крамарства і взяли за попадливо до „гиндлю“.

Чим змінились і ми стіємося з упередженної запорожця:

„А ти, як хоч називай, на те дозволяю, аби крамарем не звав, бо за це полаяю“.

Усі ті, котрим допекло лихоліття, взяли до торгівлі; люде, котрим і несилоса бути торговцями, котрі до того не мають фахового вишколення, котрі руководяться лише особистим хистом і котрі лише в тих ненормальних хаотичних відносинах, які переживаємо можуть „торгувати“ заробляють на добу по 35.000. Перед війною були певно такої штуки не втяли.

А коли дехто з них справді доробиться мільонів, то або купить собі „Кіно“*) і далі зароблятиме на людській пристраті і глупоті дальші мільони, або заживе ситим буржуйним життям, не турбуючись тим, що докруги него діється. Де хто відважиться на продукцію мила, бо до того не треба великих вкладів і інтерес можна легко кожної хвили зліквідувати, тай годі.

Придивімся, накім такий принагідний торговець „з біди“ заробляє по 35.000 м.?

Заробляє легким способом на тім, хто далі не буде його краму перепродувати т. в. на консументі. Така торгівля називається паском, — ніде правди діти — вона є неморальна і каригідна, а в хаотичних відносинах аж тепер лише толерована. Купець з фаху, коли він хоче називатися солідним, не сміє брати за свій крам більше як: видану за крам готівку + кошта транспорту, перехову, адміністрації + заспокоєння своїх життєвих потреб + частини на „чорну годину“.

Що понадто купець здобуває, то вже неморальний зиск зі шкодою консумента.

Паскар заробляє в короткім часі не пропорціонально до вложеної праці (легко) грубі тисячі а це вже неморальне.

Паскарства неможна похвалювати а тим менше до него заохочувати. Воно може бути лише толероване з огляду на особу паскаря і на ціль, яку він собі намітив досягнути з легко добутими мільонами.

Багато паскарів взялося до того „гиндлю“ з потреби, тому, що доля викинула їх зі звичайної дорога життя і засудила на злидні або й голодову смерть. Багато з них покине це ремесло, коли відносини життя впорядкуються і вони зможуть стати там, де стояли, також виправдує їх ціль, яку собі намітили, коли вона гарна і пожиточна. За ті легко здобуті мільони можна заснувати хошенну інституцію, можна вже існуючій матеріально допомогти. Можна заснувати якесь потрібне підприємство і прислужитися суспільству.

Тільки на жаль переважна часть паскарів навіть не думає о тім. Дати ці легкоздобуті мільони на заснування підприємства, котре вимагає капіталу, праці, а не дає за оден мент 500% зиску, на те вони не квапляться.

У нас таких підприємств бубби леґіон, та хоч між нами суть вже мультимільонери, то нікому до того братися.

Візьмім лише такі підприємства, котрі не потребують числити на експорт і конкуренцію з заграцією а такі в краю не зможуть зразу потреб суспільства заспокоїти, яких витвори знайдуть все покупців і певно не змарнуються.

У нас загальний брак паперу. Через те велика дорожнеча на газету і книжку. Всі на це нарікаємо. У нас багато сирівця на продукцію паперу. Наша країна, то вітчизна шмат і лавів, у нас дерево, коноплі, кукурудзянка, кропива, гіпс. Потреба лише машин. Треба ще тямити, що капітал вложений на книжочку про запас, принесе, коли кордон на Велику Україну зчезне, великанські зиски.

У нас марнують всі звіринні відпадки, з яких можна робити хочби клей та роґові виправи, а відповідної фабрики нікому не приходить у голову заснувати. У нас нема фабрики на виріб приладів ремісничих: столярські варстаті, токарні, а тільки у нас є на те сурівця деревляного, який йде на паливо.

А це паливо можнаби заступити торфом, бо торфових покладів маємо мільони.

Купуємо за великі гроші шкіру, а не маємо ніодної гарбарні; те саме з полотном, котре виробляється лише для домашньої потреби в домашнім промислі, а ми мусямо за великі гроші купувати заграничні вироби.

Так само виріб сукна обмежений на грубе сиракове сукно до доуашного виробу.

У нас будівельний застій. Задля дорожнечі палива цегла палена дуже дорога. А можна виробляти цеглу парену з піску і вапна дуже добру і трівалу. А піску у нас на мільярди кубічних метрів, та ніхто до того не береся.

Уся та продукція чекає змилування наших мільонерів.

Може мені хто закинути, що забув про вуголь, який до ведення фабрики конечно потрібний. Без вугля можемо обійтись. Наші гірські Бистриці і Лімниці достарчають нам тільки електричної сили, що без вугля обійдемося. Нам треба лише машин, а ті дістанемо за границею і на це гроші повинні знайтись.

В тім наше багатство, а мимо того ніхто з

тих, що заробляють по 35.000 в днину, не сміється дати на це свій капітал. Не дає тому, бо зиски з підприємств вимагають праці і треба на них трохи підождати, а у тих панів, коли зиск таки у той мент не шкирить до них зубів, не має інтерес значіння.

Я думаю, що нема з чого радіти, що наші люде під цю псру рвуться до „гиндлю“ за для мільонів і то лише на те, щоб мільони робили другі мільони.

В господарському життю народа треба працю розложити рівномірно поміж горожан. Всі купцями не можуть бути. Коли назбирається їх забагато то наступить гіперпродукція а затим і крах. Тому я звертаюся до тих, що вже доробились мільонів, щоб частину тих капіталів повернули в інший бік на незбиванне дальших мільонів задля самих мільонів легким способом, а на заснування твердих підприємств для заспокоєння потреб суспільства в краю, для приміщення тисяч тих нещасливих безробітних, що сьогодні з голоду примирають, яким недостає ні засобів ні хисту до того, щоб братись за легкий „гиндель“. Тим способом вирівнається ті кривди, які вони спричинили консументам, збиваючи з них зиски по 35.000 в днину.

А коли боїтесь ціле майно вложити в таке підприємство, то беріться за діло спілково. Наша країна так вигодована на всі потреби життя, що певно незмарнується вам те, що випродукується.

А можу сказати, що „сим побідиши“, а не нездоровим, принагідним паскарським гиндлем.

Дай Боже, щоб моє слово впало на родючу почву.

Др. Андрій Чайковський.

Д о п и с и.

Павелче пов. Станіславів. — „Дивлюся, сміюся, дрібні утираю“ — так і брешуть в ухах Шевченкові слова, коли подивитися зараз на наше село. Сльози радості підступають до очей, бо такого підйому духа і стихійного запалу до громадянської праці ще невидано серед Павелчан! Хто-ж думав до тепер, щоби наше село було до чогось путнього спосібне?! В околиці знали, що в Павелчі зміють плести личаки, добре процесуватися за межі, (що з рештою сталося загальною пововенною язвою галицьких сіл), але щоби воно взялося до якоїсь поважнішої праці, про це не сміли подумати навіть найбільші смільчаки. Всякі спроби зі сторони свідоміщих одиниць розбурхати село розбивалися довго о пасивний опір громадян і то тим більше, що сусідне село Ямниця, від якої Павелчане звикли були до тепер брати собі примір, в останніх часах также заспало. Та зараз в кут Ямниці!... Павелче оснівив несподівано якийсь містичний дух і село, не оглядаючись на нікого, само взялося до роботи. Про це писалося свого часу у „Впереді“, як то заходом і силами Павелчан відбуто Шевченківські концерти в Павелчі і в сусідньому селі Рибнім і що наше село, одинокі в цілому станіславівському повіті, відсвяткувало концертом 5-літню річницю смерті І. Франка. Рівночасно відновлено у нас читальню „Просвіти“ а зараз приступлено до заснування кооперативи.

Правда, на основательних зборах дня 30. жовтня 1921. явидося з причини непогоди заледви 40 осіб (під тим зглядом наші селяне є все дуже вигідні!), однак перші леди були вже проломані, а через тиждень наші ініціатори осягнули рекорд: до кооперативи приступило понад 130 господарів, які без всяких скрупулів зложило по 1000 Мп. уділу і 100 Мп. вписового. Не треба бути аж пророком, щоби сказати, що до місяця всі громадяне стануть членами Спілки. На це можна твердо числити, бо так до Управи Спілки, як і до Надзірної Радн війшли люди свідомі і діяльні, які з певністю зуміють згуртувати коло себе ціле село. До Управи вибрано: місц. учит. В. Кульмацького, Ів. Коґуча і П. Салія, — а до Надзі. Ради: о. Стефанчука, Мат. Тачинського, В. Станіця, О. Шкандія, Он. Шкляра, Мих. Коґуча і Мик. Шкляра. Тим належалосяби зазначити, що также наш війт і вся громадська старшина (назначені з гори!), які до тепер з назадняцькою упертістю відносилися до цілого руху з презирством, врешті таки доглупилися в своїх урядових головах, що всякий опірпроти стихії є безцільний. Прийшли мов блудні сини і пристали до гурту. Вкінці про розбуджене життя в нашому селі свідчить ще факт, що коли станіславівський Кружок У. П. Т. проголосив в повіті тиждень „Рідної Школи“, то Павелче сейчас зложило на ту ціль 17.000 Мп

*) Колиб кіно зужиткувати як слід, сталоб воно найкращим середником до ширення науки і культури — тепер воно стало школою деморалізації.

Отже провідники можуть бути горді на дотеперішні успіхи, а вдячність і подяка за це належиться в першу чергу нашому неструженому парохви о. Стефанчукові. — Ю. Ш.

ЩО ЧУВАТИ В СВІТІ?

В Бельгії жіноче питання було цього року предметом спору між парламентом а сенатом. Як всюди, так і в Бельгії жінки домогались виборчого права до всіх законодавчих тіл. Сенат ухвалив закон, який давав жінкам виборче право. За те парламент відкинув цей закон. Після довгих дискусій і суперечок прийшло до згоди між сенатом а парламентом на тій підставі, що закон про виборче право жінок буде наново внесеній в парламенті і сенаті але аж за 4 роки, перед новими виборами. Проти виборчого права жіноцтва голосували ліберали, стоячи на становищі, що жіноцтво не повинно запрятувати собі голови політикою. Соціалісти теж незгодилися на виборче право жінок, бо боялись, що жінки віддадуть свої голоси на реакційних кандидатів. Так отже бельгійські жінки цього року не взяли участі в виборах до парламенту і сенату. За те цього року перший раз голосували вони при виборах до громадських рад. І показалося, що обави соціалістів були безпідставні. Замужні жінки в переважаючій часті голосували на тих самих кандидатів, що і їхні чоловіки, а тільки незамужні жінки дещо помикитили. Але очевидно це не може і не повинно мати впливу на виборче право жінок. Як звісно, і українське жіноцтво домагається участі в політичній життю, але в нас не буде нікого, хто протививбися цьому, як що тільки жінки належно підготовляться до політичної діяльності.

Большевики зі своєю господаркою зайшли туди, звідки ні в куц, ні в двері. Тому рішили вони відступити від своєї давньої практики і дозволяють своїм і чужим капіталістам господарити в Росії. І тепер віддають большевики чужим капіталістам що найкращі фабрики, а західні держави намагаються звязати в свої руки справу відбудови Росії. Німці виготовили вже план відбудови і предложили його Англіїцям. По цьому плану Німеччина одержалаб від Англії, Америки і Франції потрібні гроші і матеріали до відбудови російського промислу і одинока малаб право доставляти Росії вироби своїх фабрик і тим способом моглаби сплатити коаліції военні довги. — А тимчасом большевицькі верховоди, як Каменев, Радек і інші потішають себе тим, що в короткім часі совітські політики віднесуть побіду над західно-європейськими політиками і тому уступки, зроблені заграничному капіталови, є тільки тимчасові. Не вірять тим запевненням ліві комуністи і організують тайні союзи, яких завданням є — усунути тих політиків большевицьких, котрі запрошують Росію чужинцям. В Москві заарештовано оден такий тайний гурток недоволенних, але імена арештованих держитесь в тайні, бо є між ними і визначні та впливові комуністи.

Вже більць як рік від того часу, коли большевики мають з усіма сусідами мир, три роки минуло, як вони переконують своє громадянство о благах большевицького ладу. Все те нічо не помагає, бо народ не хоче погодитись з большевицьким ладом і хоч знає, що не ждати йому помочі від нікого, робить повстання проти большевиків. Ці повстання большевики жорстоко задавлюють. І так недавно здавили вони селянське повстання в північній Росії, в Туркестані та повстання широких розмірів на Україні.

Америка видала дуже цікавий розпорядок. А іменно заказала вона видавати дозвіл на візд з Польщі до Америки, але за те дозволяє впустити до Америки 20 тисячів людей з тих країв, які лежать на схід від лінії Керзона, — отже і зі Сх. Галичини. Америка каже, що ті всі краї не зачисляє до Польщі.

В Англії радість, бо Льюїсови Джорджови вдалась не-аби-яка штука: він довів до згоди між Англією а Ірландією. Двіста літ

лялась кров, бездонна пропасть ненависти ділила Англіїців і Ірландців. Всі англійські політики XIX віку ломали собі голову, як погодити обанароди — але все надармо. Не вдалось цього доконати і славному політикови Глядстонови. Що-йно спритний Джордж втяв таку штуку. Якїж підстави угоди? Англія признала соборність ірландської землі, якої парламент буде рішати про всі справи Ірландії, а область Ульстер, заселена англійськими кольтоністами, дістає автономію культурну, що дотикає шкільництва, церкви і взагалі народного життя. Ірландська держава стає окремою державою в великій федерації британській, так само як Канада, Австралія і зєдинені держави Полудневої Африки. Побідив і Льюїс Джордж своєю уступчивістю, побідили і Ірландці тим, що одержують самостійність в рамках федерації.

Англійсько-ірландська угода розвязала руки Джорджови. Всі політики говорять, що тепер Льюїс Джордж, не маючи клопотів в своїй державі, з енергією забересть до урядкування відносин в Європі. Це має для нас велике значіння, бо саме тепер прийде на порядок денний міжнародної політики справа Сх. Галичини і тут голос Льюїса Джорджа буде мати рішаче значіння.

ВСЯЧИНА.

Всі три гр. нат. Ординаріати в Галичині відкликали своїх відпоручників з Кураторії і всіх Рад шкільних повітових.

На памятник в Пинуличах зложили на мої руки: Олена Скваркова 500 М, Евстахія Петерсова 500; Роман Гамчикевич 500; збірка з нагоди імяни проф. М. Пащак 2000 М. Гроші зложені на книжочку укр. Щадничі в Перемишлі ч. 19839. Проситья датки слати прямо до Щадниці на цю книжочку.

Р. Гамчикевич.

Нова філя ревізій, арештовань і конфіновань. В Перемишлі арештовано і вивезено до Львова громадянку Клементину Фуяревич. Що діється з нею у Львові і доки вона у львівських тюрмах буде каратися — невідомо.

Дня 10 грудня перевела жандармерія з Пикучий ревізію в голови читальні „Просвіти“ в Новоринках. Забрано читальню печатку, на якій найдено три небезпечні букви: У. Н. Р. і тризуб. Заборонено уладженне концерту і арештовано дирижента хору п. Василя Скірку, народного учителя і трех інших громадян.

Дня 10 і 11 грудня переведено ревізії в читальні „Просвіти“ в Сільці перемиского повіту і в хаті голови читальні „Просвіти“ п. Івана Ярославича. Арештовано голову читальні Івана Ярославича, Василя Повха, виділового, Дмитра Яроша секретара і Петра Дашка.

Дня 10. грудня закрило старство в Добромилі слідуїчі товариства в м. Добромилі: 1) читальню „Просвіти“, 2) філію „Просвіти“, „Сільський Господар“, який закрито без подання причин. Воєвідство у Львові заборонило у відповідь на внесеній рекурс проти рішення старства, існування „Кружка Укр. Педагогічного Товариства“ в Добромилі, будьтоби з цієї причини, що нема запоруки, що Тво не буде працювати й політично. „Сільський Господар“ заборонило старство запевне з тої причини, що задумував він тепер урядити курс шиття і крою. Дня 11 грудня заборонило Старство урядження концерту, чим наразило концертний комітет на великі шкбди.

Дня 10. грудня конфінувало старство в Добромилі на 6 місяців чотирех Українців а іменно пп. Лазора Івана, Гарванка Михайла, директора приватної, укр. гімназії Кота і Бандрівського Михайла.

З судової салі. Нова каденція присяглих суддів в Перемишлі розпочалась дня 1. ц. м. розправою проти бувш. абсольтента перемисської гім. Михайла Сірого, обжалованого о злочин заворушення публічного спокою з § 65, б) з. к. Злочин цей ніби-то поновив обжалований тим, що д. 14. серпня ц. р. звивав і старався наклонити селян в Арламівській Волі, аби не йшли до конскрипції т. в. звивав їх до непослуху польським законам і розпорядкам дотично конскрипції. Обжалованого боронив адвокат Др. Загайкевич. Завдяки його основній, всесторонньо обдуманій промові присягли судді вісьмома голосами заперечили питання що-

до вини обжалованого, почім трибунал оповістив вирок, яким увільнено М. Сірого від обжаловання. С.

В перемисьнім окружнім суді затираються всякі сліди укр. мови. І так наша Редакція дістала 9/12 вирок в справі конфіскації в коверті з австрійських часів, на якій був друк „Суд окружний в Перемишлі“ в трех мовах, польській, українській і німецькій. Тепер перечеркнено напись в укр. і німецькій мові, полишено тільки в польській мові.

З Луки біля Самбора доносять, що управу тамтейших курсів гімназійних обняв, визначний наш педагог проф. Бачинський, який докладає всіх старань, щоб ці курси поставити на висоті свого завдання. Треба сподіватись, що громадянство з Луки і доколичних сіл допоможе в праці новому управителеви, маючи на увазі добро власних дітей.

В „Ziemi Przemyskiej“ помістив кс. Др. Котуля письмо, в яким порушує голосну свого часу ревізію в палаті нашого Владики в Перемишлі, коли то польські вояки лишили людські відходи в одній з кімнат владичої палати. Кс. Котуля пише, що польське громадянство дуже боліло над тим сумним фактом та що в імени. Поляків два польські пралати зложили нашому Владиці своє спочуття. Але даремно трудились ці пралати, бо кс. Котуля зробив нове відкриття. Ого здибався у Варшаві з „pewnym podporucznikiem“, котрий признався йому, що то він був комендантом відділу, який переводив ревізію у Владики. Цей відділ не збещестив єпископської палати, а коли розійшлась така поголоска, то лиш тому, що жовніри прийшли до палати в часі зливи: з їх одіння вода щорком лялась на поміст кімнат, а від чобіт відривались кусники жовтої глини, які служба палати уважала за людський кал. Нарешті кс. Котуля співає пеан польському національному характерови.

Кс. Котуля є доктором теології, професором лат. дух. семинарії і послом до варшавського сойму — отже чоловік, від котрого треба вимагати, щоб він серіозно ставився до справи. А тимчасом кс. Котуля помістив зі своїм підписом письмо, якого зміст заключає віпрост неправду аборитинні згоди. І ми, засягнувши інформації з достовірного джерела, можемо кс. Котулі відповісти отсе: У нашого Владики ніколи не явились ані пралати, ані взагалі ніхто з польського духовенства, щоби зложити йому спочуття за дізнану зневагу. Чейже кс. Котуля мав можливість це провірити. Щож до самої ревізії, то доконано її д. 11. листопада, в дві години по заняттю Перемишля Поляками. Не було тоді зливи. Комендант явився в палаті Владики, витягнув револьвер, велів Владиці держати „гęсе w góę“ і що-йно тоді індагував князя гр. кат. Церкви. Тимчасом жовніри розбрились по саях і по них лишився кал, що служба-зрештою зізнала до судового протоколу при переслуханню. Врешті розмова з таємничим „pewnym podporucznikiem“ видається діточою казкою. Чомуж кс. Котуля не назве цього пана по імени?

Сумне, дуже сумне свідоцтво виставив собі своїм письмом кс. Котуля — доктор теології, професор духовної семинарії а в додатку і посол суверенного сойму. Чи припадково кс. Котуля не вчить етики своїх учнів в дух. семинарії??!

Анонси до різдвяного числа „Українського Голосу“ упрашається надіслати найпізніше до дня 25 грудня 1921 р.

Просимо наших дописувачів писати виразно і тільки на одній стороні, щоб дописи віддавати віпрост до друкарні. Дописи, що не відповідають цим вимогам, не будуть друковані. Дописи не підписані дописувачами машерують просто до коша!

Управляюча Комісія вдовичо-сиротинського Інституту Перемиської єпархії просить всі Уряди парохіяльні, щоби чим скорше зголосили до своїх Урядів деканальних вдови і сироти по священниках єпархії Перемиської, перебуваючі в окрузі парохії а управнені до побирання запомоги за р. 1921 (сироти до укінченого 18. року життя.) ОО. Декани звольять до кінця грудня с. р. надіслати викази до управи Комісії. —

На „Рідну Шнолу“ зложили від 5—12 грудня с. р. Мацьків М. 500; VI. б. 3063; О. Онисько 1800; Борис І. 1500; Зб. Учит. жін. сем. 5032; VIII б. м. г. з приводу імяни проф. Мелянка І дол. IV. б. г. м. 931; X. У. (чер. Др. М.) 500; Збірка на водосвято в Селисках в домі О. Сороки 1.080; Адвокати і лікарі (чер. Дра Загайкевича) від 1/3—12/12 с. р. 16.700; Збірка в Торках (на весілю п. Крицького Ф.) 1000; Бутитер 500; Зб. в Макоші нов. 500; Зб.

в Боршевичах 700; Корба П. 500 Кор. чеськ; Др. Льницький 3.250; О. Микулинович В. 500; зб. в Букові 1.396; Кліско М. 500; (через В. П. У. Бродович 100; Посацький 400; Гоцька 300; Гурська 200; збірка в селі Лучиці 2.424; Мілер 200; з Лежайска: М. Яцина 300; А. Кишакевич 500; Р. Кишакевич 300; Ваньчицкий 200; о. Курилко 200; П. Сімко 200; Слабий Т. 200; Н. Волосянська 150; А. Волосянський 150; Б. Гелешинський 150; Е. Демкович 100; Е. Кишакевич 100; М. Кишакевич 100; А. Пізаківна 100; М. Сімко 100; Стосефогель 100; В. Ломницький 50; (Разом з Лежайська 3000 М.

Спростованне: У виказаних досі жертвах на Р. Шк. під назвою: фінанс. і торг. інституцій" має бути додане: "Урядники" фін. і торг. Інституцій в Перемишлі.

На "Рідну Школу" з приводу 40-літнього ювілею У. П. Т. зложила "Читальня Просвіти" в Хомяківці 2000 Мп. За жертву складаємо щирю подяку. Головна Управа У. П. Т.

На дім для священних вдів і сиріт жертвували в марках: О. Кузик К. 1000, Гнатківський О. 500, Каленський В. 1000, Кушнір Е. 500, Ключас І. 500, Гамівка П. 1000, Брумінський І. 1000, Дигдалевич М. 1000, Заремба Й. 500, Прокон І. 1000, Зубрицький 5000, Котис Д. 2000, Погорецький П. 400, Льницький Й. 500, Стецев Л. 1000, Король К. 300, Миколаєвич А. 1000, Сенечко І. 500, Нимілович Т. 200, Блинський Н. 500, Качмарчик Т. 1000, п. Качмарчик Марія 500, Лучечко П. і п. Марія 1000, Курилло В. 1500, п. Курилло Марія 500, п. Котисова З. 1000, Тустановський О. 1000, Ших І. 1000, Трешневський М. 1000, Білас М. 1000, Пасичинський Н. 500, Грабець І. 1374, Іваню І. 2400, Бядош Й. 1000, Мороз Г. 5000, Калимон І. 2000, Юзвяк М. 2000, Вербенець В. 500, Макар А. 3000, Дуркот В. 1000, Титар І. 2000, Артемович М. 1000, Тесма М. 5000, Венгринович Е. 1000, Паславський М. 2000, Рудавський І. 5000, Піх Т. 5000, Гасько Л. 1000, Пизьор А. 1000, Ярославич І. 1000.

Др Роман і Галя з Дудровичів Слюзарі зложили 2000 мп, на "Рідну Школу" місто повідомлень про своє вінчання, яке відбулося в Яблоніві коло Галича. 195-1-1

НА ДІСЛАНЕ.

Клим Поліщук: "Отаман Зелений" сучасний роман в двох частинах, написаний на тлі повстанчого руху на Великій Україні. — Друкується накладом видавництва "Русалка". Книжка матиме 12 арк. друку великого формату і вийде якраз на Різдво. Приймається передплата від 1 пр. 600 мкп. вже з пересилкою. По виході книжки ціна буде вища. Адрес для замовлень: Гр. Гануляк, Львів, Куркова 10. 200-1-1

Громяда Дністрик дубовий, вибудувала с. р. у власнім заряді нову, деревляну церкву. Тесельську роботу провадив п. Василь Михайлів з Ціневої пов. Долина, почта Рожнятів. А що будова закінчилась в один році і вийшла оконечно величавою на подив цілої околиці, на загальне вдоволення парохіян і підписаного, в сім значна частина заслуги згаданого п. ВАСИЛЯ МИХАЙЛОВА. Бо будова розуміє і знає провадити прекрасно. Весь час працював совісно. А що тверезий, що до платні уміркований, що до харчу невабгаливий, в поведінку в людми тактовний а в відношенню до священника вірний, проте горячо поручаю его всім Всч. Отцям, задумуючим будувати у себе нову деревляну церкву. Гр. кат. Парохіальний Уряд в Дністрику дубовім дня 2/12 1921. о. Іван Чичула парох.

Накладом Укр. Союзу Хліборобів Державинців вийшла з друку і продається в Бюрі Союзу, Wien VIII, Laudongasse 1010,*) і в книгарнях книжка третя "Хліборобської України". Зміст: 1) В. Липинський. Листи до Братів-Хліборобів. III. Про національну аристократію та про три основні методи її організації: класократію, охлократію і демократію. 2) Д. Дорошенко: Замітки до історії 1918 р. на Україні. 3) М. Тимофій: До наших економічних перспектив. III. Хліборобський банк. 4) С. Томашівський: Історія і політика. 5) З життя хліборобських організацій. 6) Д. Дорошенко: "Історія Русов" як пам'ятка української політичної думки другої половини XVIII. століття. 7) Літературна хроніка. 8) Посмертні згадки. 9) Спростовання. (164-1-1).

*) Там-же можна дістати і всі інші видання Укр. Союзу Хлібороб. Державинців.

Шукаємо і виконуємо:

Бухгалтерські, статистичні, графічні, каліграфічні і малярські праці (справоздання банкові і кооперативні, зразки статистичних карток, провадження статистики, рисования діаграм, картограм, складання ріжних земельних планів, кошторисів). Шевські і кравецькі (дамські і діточі) роботи Рубка і пилка дров в місті і на селі. Зголошення: Санова дольна 2. Засанне. Статистики.

Др. Іванна Вітошинська

ординує в недугах внутрішніх і діточих. вул. Миколая 6. (бічна Чарнецького) 1601-1.

За редакцію відвічає: Др. Володимир Загайкевич.

На свята для молоді!

Видавництво "Добра книжка"

поручає оці книжки для молоді:

- 1) Карло Май: Воскресення — бразилійське оповідання з образками 100 Мп
- 2) —: Проклятий — оповід. з мандрівки по Азії з образками 80 "
- 3) —: Сердешня мати — оповід. з курдійського життя з образками 160 "
- 4) З. Лятерлеф: Різдвяна ніч — легенди 40 "
- 5) К. Поліщук: Жменя землі — галицькі легенди 100 "
- 6) —: Золоті зернятка — оповідання 40 "
- 7) В. Лімниченко: З війни — поезії 80 "
- 8) Геройська любов — повість 80 "
- 9) С. Калінець: Легенди — з образками 40 "
- 10) В. П. Поліщук: Дядько Тарас — сценка для дітей 40 "
- 11) Календарець "Український школяр" на 1921/22. шк. рік. 30 "
- 12) Студентський календарець на 1921/22 рік 60 "

та багато інших книжок, котрих кататьоф висилаємо всякому, що пришле 50 Мп на пошту. До посилки треба долучити 50 Мп. на пошту.

Хто повернув з України а знавби де що про брата мого ВОЛОДИМИРА, котрий яко австр. кадет-а спірант дівстав в р. 1915 в полон російський. Яко полонений перебував в'язні в Орловській губернії, а після послідних відомостей, яко інженер, мав бути директором "Чугунно літейного заводу" в Єкатеринославі, зволить ласкаво повідомити мене під адресою Омелян Гончаровський, Перемишль Красінського Ч. 42.

За уживані марки і рожеві рекомендаційні наліпки на листах Західної Укр. Респ. плачу 150 до 5000 мп. + ГНАТИК ДОМБРОВА коло Тарнова. 1-6

Візьму сейчас лекцію.

Зголошення з услівями слати до Адміністрації для Емде. (204-1-1)

Гімназія в Луці шукає професора (латина грека). Зголошення до управи гімн. в Луці к. Самбора.

Мармеляду чисто яблосну або санекову, тверду, зварену на цукрі, висилає оплатно до кожної місцевости поштової в практичних нових бочівках, обему-netto чотири кільограми, за надісланням або оплатою на № 140417 Почтової каси Мп. 2350, заложена 1876 року Парова Фабрика мармеляди, солодного печива і цуцурів СТАНІСЛАВ ГУРГУЛЬ, Ярослав Малопольща. Посилок за посліплатою не узгляднюємо.

Вже продається гарний "Русалка" календарик — Висилається найменше 10 штук за 800 мп. — А. Опшиц, Львів, Кадецька 4.

МОТУЗЯННІ ВІДДІЛ
ТКАЛЬНЯ
: КОНОПНИХ ПАСІВ І ГУРТІВ
СКЛАД
КОНОПЕЛЬ ЛЕНУ І ПРЯЖІ
Львів ул. Зіморовича
ч. 20.

Селянська механічна ткальня
"ПОЛОТНО"
спілка з обмежевою порукою у Львові, вул. Зіморовича ч. 20.

Український Будівельний Союз
Львів, вул. Оссолінських 6.
(Адрес для телеграм "УБУС" Львів.)

ОДИНОКЕ ФАХОВЕ СТОВАРИШЕННЯ

інженерів, архітектів, будівельних майстрів, теслярів, монтерів, механіків, слюсарів і т. д.,
будує: млини, гартаки, цегольні, вапнярки, прядільні, церкви, доми, кам'яниці і т. д.
продає: вапно, цемент, цеглу, дошки, мотори, бляху, дахівку, залізо, машини ітд.

Проекти, Пляни, Кошториси.

Парохія Лабова до заміни. Не прийняті оферти без відповіді. (161-1-1)

Соборна Україна

Орган вільного козацтва виходить у Відні щотижня. Редакція і адміністрація міститься Wien VIII, Josefstadtstrasse 9/19. II. Stiege. — УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ: —

	1 м.	2 м.	3 м.
Україна гр.	50	100	150
Галичина австр. стемпл.	40	80	120
Австрія корон			
Буковина			
Румунія леї	5	10	15
Чехо-словацька К. ч.	4	8	12
Німеччина М. н.	5	10	15
В краях Лат. Унії франк.	1	2	3
Юго-славія дін.	3	6	9
Америка на три міс. оден доляр.			
Польща м. п.	60	120	180

Адвокат

Др. Стефан Антоневич

веде канцелярію в Добромилі. [2-10]

ГРИС ПШЕНИЧНИЙ

продає

«Краєвий Союз Господарських Спілок

Львів, Зіморовича ч. 20.

Висилається від 500 кг. в гору залізницею.

Ціна і услівя на жодання. 197-1-1

Механічна Ткальня

СИМЕОНА ІВАНОВА в СТРИЮ

— вул. Трибунальська 26. —

Приймає на виріб зглядно до сєйчасової виміни Лен, Прядиво чесане і нечесане, пряжу, клоче за готове полотно. Білене, небілене, бархани, цайги, обрусі, ручники, хустки зимові під дуже корисними услівями:

за 1 кг. чесаного прядива 4-5 ліктів полотна або цайгу поєдинчої широкости;
за 1 кг. нечесаного прядива 2-3 ліктів полотна або цайгу по єдинчої широкости;
за 1 кг. пряджі 5 ліктів полотна або цайгу поєдинчої широкости;
за 1 кг. клочів 1 кл. 1-2 ліктів полотна або цайгу по єдинчої широкости.

З причини несталости платень робітничих, не можемо докладно подати ціни доплати.